

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЯКЕ РЕГЛАМЕНТУЄ ЗДІЙСНЕННЯ НАГЛЯДУ ТА КОНТРОЛЮ ЗА ОХОРОНОЮ, ЗАХИСТОМ, ВИКОРИСТАННЯМ ТА ВІДТВОРЕННЯМ ЛІСІВ В УКРАЇНІ

Сергій Юрійович КОЛІСНІЧЕНКО,

аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ
<https://orcid.org/0009-0004-1047-0169>

Здійснення нагляду і контролю за охороною, захистом, використанням і відтворенням лісів залежить від багатьох умов та факторів, серед яких надважлива роль відводиться законодавству (у широкому сенсі), в якому закріплюються основні матеріально-правові та процедурно-процесуальні засади організації та реалізації зазначено нагляду і контролю. Слід відзначити, що на наявності прогалин та інших недоліків у відповідному законодавстві вже звертали увагу ряд дослідників і представників практичної сфери та громадських кіл. Так, наприклад, П. І. Томіленко, досліджуючи проблематику правового регулювання охорони лісів, зазначає, що сьогодні вкрай важливо комплексно підійти до вдосконалення законодавства в сфері захисту лісів, зокрема потрібні системний перегляд і зміни до лісового законодавства відповідно до вимог сьогодення (зокрема, нова редакція або зміни до Лісового кодексу України), запровадження інституційних змін (удосконалення системи управління лісовим сектором), а також підвищення статусу службовців органів лісового господарства [0, с.19]. О. Степаненко та інші фахівці громадської організації «Екологічно-гуманітарне об'єднання Зелений Світ», висвітлюючи проблемні питання охорони та використання лісів, наголошують на тому, що для досягнення стійких позитивних результатів в лісовому секторі, в сенсі подолання нелегальних рубок, треба: продовжити роботу щодо вдосконалення системи правозастосування та управління, переглянути і зміцнити нормативну базу, яка регулює лісові правовідносини, сприяти створенню прозорої та справедливої системи розподілу лісових ресурсів з урахуванням соціальних потреб місцевого населення, затвердити План дій щодо запобігання незаконних рубок деревини та її нелегального обігу [0].

З огляду на зазначене, вважаємо, що першим напрямком удосконалення українського адміністративного законодавства, яке регламентує здійснення нагляду та контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів в Україні має стати розробка та затвердження концептуальних засад організації та здійснення контролю у сфері лісового господарства. Концепція (від лат. сопсергіо – сприйняття) – це система понять про ті чи інші явища, процеси; спосіб розуміння, тлумачення якихось явищ, подій; основна ідея будь-якої теорії. Термін «концепція» вживають також для позначення головного задуму в науковій, художній політичній та інших видах діяльності людини [0, с.301]. Ю. В. Чабанова зазначає, що

концепція – це спосіб розуміння, трактування процесів або явищ; система доказів певного положення, сукупність поглядів на окремий предмет дослідження, доктрина, теоретичний напрям або підхід, провідна ідея; форма провідного ідейного задуму при формуванні державної політики або розробленого і затвердженого в установленому порядку документа. [0, с.342]. Ю. В. Чабанова підкреслює те, що у державному управлінні вважається доцільним попередньо розробляти науково-обґрунтовану концепцію всіх значущих політичних та законодавчих рішень. Як документ концепція розробляється державними органами з метою визначення основних засад (напрямів, пріоритетів) реалізації державної політики у відповідній сфері, якою передбачаються заходи для вирішення конкретної проблеми [0, с.342].

Таким чином, у концепції мають бути визначені основоположні цінності, політико-правові та організаційно-управлінські ідеї, на яких має ґрунтуватися досліджуваний контроль і нагляд, адже у Державній стратегії управління лісами України до 2035 року хоча і визначені цілі, завдання та перспективи розвитку управління лісами, втім, саме питанням контролю приділено досить небагато уваги, і це при тому, що більшість проблем, окреслених у цій стратегії є, в тому числі, наслідком відсутності належного нагляду і контролю у цій галузі. У концепції слід визначити: ключові проблеми та виклики, що стоять перед механізмом контролю за охороною, захистом, використанням та відновленням лісів, і які вимагають удосконалення цього механізму; коло принципів, на яких має ґрунтуватися процес удосконалення нагляду і контролю, так і їх безпосереднє практичне здійснення; визначити мету та завдання вдосконалення нагляду і контролю у галузі лісового господарства; окреслити перспективи та очікувані результати його вдосконалення, тощо. Тобто закріплення концептуальних засад здійснення нагляду та контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів в Україні покликане окреслити загальний задум, напрям та пріоритети розвитку системи зазначеного нагляду та контролю як необхідного фактору забезпечення належного правового режиму лісів, їх раціонального та збалансованого використання.

Список використаних джерел:

1. Томіленко П. І. Правове регулювання охорони лісів в Україні. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2014. № 4. С.17-20 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2014_4_5
2. Законодавче регулювання у сфері незаконних рубок деревини / ЕГО «Зелений світ». URL: <http://greenworld.in.ua/index.php?id=1325152034>
3. Філософський енциклопедичний словник : енциклопедія / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди ; голов. ред. В. І. Шинкарук. Київ : Абрис, 2002. 742 с.
4. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. К. : НАДУ, 2010. 820 с.